

ТЕЛЕМЕДИЦИНА В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВО-МЕДИЧНОГО ЕКСПЕРТА

Біляков А.М., Ергард Н.М.

*Кафедра судової медицини та медичного права
Завідувач кафедри: Михайличенко Б.В., д.мед.н., проф.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Вступ: Телемедицина це новий напрямок медицини, який активно впроваджується в Україні для населення з метою забезпечення доступу до медичних послуг (Дубчак Л., 2017). Актуальність впровадження телемедицини обумовлена складністю забезпечення медичної допомоги у випадках, коли відстань стає критичним чинником її надання (Осадчий О.І., 2020). Впровадження телемедицини в освітній процес також є доцільним на сьогоднішній день, враховуючи умови, в яких навчаються студенти багатьох закладів вищої освіти.

Мета: Висвітлення питань організаційного характеру щодо впровадження телемедицини в діяльності судово-медичних експертів (викладачів) для забезпечення освітнього процесу під час проведення практичних занять зі студентами.

Матеріали і методи: Сучасна телемедицина представлена різними технологіями, засобами та інструментами, застосування яких спрямовані на вирішення різних клініко-організаційних завдань. Впровадження телемедицини в Україні обумовлено Наказом МОЗ від 19.10.2015 № 681 «Про затвердження нормативних документів щодо застосування телемедицини у сфері охорони здоров'я». Телемедицина представлена широким спектром телемедичної мережі, де телемедична допомога може бути надана у формі чат-консультацій, аудіозв'язку, відео конференції тощо.

Однак, варто зауважити, що телемедицина важлива не лише для надання допомоги пацієнтам, але й може бути використана в освітньому процесі як засіб навчання студентів.

Починаючи з 2019 року, коли всі заклади вищої освіти змушені були перейти на дистанційну форму навчання обумовлену карантинними заходами, пов'язаними із COVID-19, виникли і складнощі у проведенні демонстраційних судово-медичних розтинів для студентів, у яких вони безпосередньо приймали участь. Тому, застосування технічних засобів, які допоможуть реалізувати практичне заняття в судово-медичному морзі в онлайн-режимі реального часу за дистанційною формою навчання є актуальним питанням сьогодні.

Судово-медична танатологія є однією із базових тем судової медицини для навчання студентів. Варто зауважити, що саме у цій темі частіше за все проявляються прогалини у їх знаннях основ нормальної та патологічної анатомії, гістології та клінічних дисциплін. Невід'ємною частиною цієї теми є і демонстраційний судово-медичний розтин, де, окрім вивчення питань ненасильницької смерті, з якими студенти вже ознайолювалися при вивчення патологічної анатомії, обов'язково вивчаються питання насильницької смерті як дорослих осіб, так і новонароджених. Тому, важливо надати студентам можливість приймати участь у розтинах в судово-медичному морзі в онлайн-режимі реального часу, навчаючись за дистанційною формою.

Результати: Впровадити такий вид навчання можливо, застосовуючи як стаціонарну веб-камеру, яку фіксовано над секційним столом, так і звичайний мобільний телефон. Трансляція розтину може відбуватися в режимі реального часу, використовуючи будь-яку платформу телефонного відеозв'язку, наприклад, Zoom, Google Meet, Duo, Jitsi, VideoMost тощо, або ж мобільний додаток який підтримує режим відеоконференції. Використовуючи стаціонарну веб-камеру варто віддавати перевагу з наявним зумом, адже збільшення зображення патологічно зміненого органу, або ж ушкодження, дозволить в деталях їх розглянути. Однак використання стаціонарної камери з зумом потребує постійної допомоги асистента, адже необхідне вчасне спрямування в ділянку, яка є найбільш інформативною, чи навпаки, доцільно в цілому спостерігати все тіло. Причому, даний асистент не обов'язково має перебувати біля експерта, він може керувати камерою дистанційно. Судово-медичний експерт має спостерігати на моніторі, що саме відображається для спостерігачів, використовуючи монітор чи ноутбук, встановлені на штативі чи робочому столі, поряд з секційним.

Якщо описані вище засоби потребують придбання спеціального обладнання – веб-камера, штатив, монітор, то використовуючи звичайний мобільний телефон, можливо вирішити аналогічні завдання. Для цього необхідно лише зафіксувати телефон спеціальним ремінцевим утримувачем на голові чи грудях і підключитися до відеоконференції. Учасники зможуть побачити розтин на власні очі в режимі реального часу. Недоліком є лише неможливість в легкий спосіб сфокусувати та збільшити зображення, наприклад, країв рани чи перелому, інші ушкодження, адже для наближення зображення доведеться опускати голову, нахилитися низько над тілом, чи навпаки, піднімати об'єкт дослідження ближче до голови.

Висновки: Отже, застосування можливостей телемедицини в умовах воєнного стану, зокрема, онлайн трансляції розтину в режимі реального часу, дозволить дистанційно забезпечити проведення практичних занять зі студентами.

Ключові слова: telemedicine, medical education, forensic autopsy.